

Toget har ikke gått på Tangen!

Bjørn Dæhlie lanserte 6. september Mjøstangen plusslandsby på Tangen, hvor SISA Invest og Høyen Eiendom ser potensial for å bygge boliger på hele 1000 dekar. Jordvernalliansen har i flere sammenhenger etterlyst en satsing på Tangen, hvor vi har ment at Stange kommune har vært for passive til å bruke boligbygging på Tangen som avlastning for pressområdene i Ottestad. Derfor hilser vi dette initiativet velkommen!

MEN: Arealet Dæhlie har blinket seg ut for første utbyggingstrinn er Viksjordet. Tegningene viser boliger på 50 dekar dyrket mark. Dette arealet har matjord av svært god kvalitet. Området som Dæhlie vil bygge på ble regulert i kommunedelplan for Tangen i 2014. I denne planen pekte Stange kommune ut boligområder på til sammen 1094 dekar. Av disse er oppunder 250 dekar dyrket mark.

Dessverre led jordvernet nederlag da kommunedelplanen for Tangen var under behandling. Flertallet i kommunestyret trosset motargumentene og gikk inn for omdisponering av dyrket mark på Viksjordet og i området ved den planlagte nye togstasjonen litt lengre vest. Vi er av den klare oppfatning at Tangen har flust med utbyggingsområder og -muligheter UTEN å ta av verdifull dyrket mark. Rundt dagens Tangen sentrum ligger områder med skog- og berggrunn, som er velegnet for utbygging. Kommunedelplanen har lagt opp til utbygging i Vikslia, på Hovshagan sør og på Formosa/Saxrud. Ved å ta i bruk utbyggingsområder her, kan en unngå å ta av dyrket mark.

Bjørn Dæhlie har vist god teft for sine satsinger, og vi er enige med han i at det er god timing for en satsing på Tangen nå. Utbyggingen av dobbeltspor for jernbane gjennom Stange vil gå sin gang, og med den kommer ikke bare en ny stasjon på Tangen, men også hurtigere forbindelse sørover til Oslo og nordover til Hamar.

Men har ikke dermed toget også gått for dyrket mark på Viksjordet, siden kommunedelplanen for lengst er vedtatt? Vårt klare svar er: Nei.

Siden 2014 er jordvernpolitikken vesentlig endret. Stortinget har faktisk gjort innstramminger i to omganger siden den gang. I 2015 ble det satt en nasjonal øvre grense på 4000 dekar for årlig omdisponering av dyrket mark. I juni i år ble det ytterligere innstrammet til maksimalt 3000 dekar per år. Disse innstrammingerne har konsekvenser for all kommunal planlegging!

Jordvernalliansen mener derfor at Stange kommune nå må ta ut dyrket mark som utbyggingsområder på Tangen, og i stedet konsentrere utbyggingen til de arealene som ikke er på dyrket mark. Det er mange gode eksempler på kommuner som har gjort dette med utgangspunkt i en endret situasjon for verdens og Norges matproduksjon, og i en endret jordvernpolitikk. Det er bare å se til Færder kommune, som i 2019 sa nei til nedbygging av tidligere omdisponerte jorder på Nøtterøy. Begrunnelsen var at jordvernet nå må stå sterkere enn da kommuneplanen ble vedtatt på 2000-tallet.

Vi er en smule forundret over politikerne i Stange sin holdning til denne utbyggingen. Leder for planutvalget, Helmik Kristiansen (Ap), nærmest bagatelliserer at det er snakk om 250 mål dyrka mark, mens Aasa Gjestvang (Sp) sier slaget er tapt – det er bare å bygge ned denne jorda. Hvis disse to lokale politikerne er representative for den (mulig) kommende regjeringen, er vi alvorlig bekymret for jordvernet de neste fire åra.

Vi bemerker til sist at Dæhlie tydelig har behov for å grønnvaske prosjektet sitt ved å kalle det plusslandsby med bl.a. felles drivhus og parsellhager. Vi påpeker at det grønne valget er å IKKE bygge på dyrket mark. Matjorda brukes jo i dag til å produsere mat, og den gir på den måten føde til mange, mange flere.

Oppsummert til Bjørn Dæhlie og Stanges politikere: Toget har ikke gått – det har ankommet en ny stasjon hvor jordvernet må stå sterkere og utbygging må legges til de 7-800 dekarne som IKKE omfatter dyrket mark.

Arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Lars Opsal jr (Innlandet Bondelag), Odd Erik Kokkin (LO Innlandet) og Lars Arne Mjørlund (Innlandet Bondelag)